

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 234

van **LISE VANDECASTEELE**

datum: 5 februari 2024

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Personen met een handicap - Wachtlijsten

Volwassenen die meer intensieve en gespecialiseerde zorg nodig hebben, kunnen een aanvraag doen voor een persoonsvolgend budget (PVB). Minderjarigen kunnen een beroep doen op een persoonlijkeassistentiebudget (PAB). Een multifunctioneel centrum (MFC) richt zich tot personen met een handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan specifieke ondersteuning.

Het aantal mensen met een handicap dat wacht op een budget blijft verder groeien. Dat blijkt uit cijfers die ik opvroeg in maart 2023. Toen stonden er in totaal bijna 21.000 mensen met een handicap op de wachtlijst. De langst wachtende volwassene wacht al 20 jaar op een budget om de nodige ondersteuning te kunnen inkopen. Bij kinderen en jongeren met een handicap is er al vijf jaar geen vooruitgang.

1. Betreffende de wachtlijsten voor een PVB:

- a) Hoeveel mensen staan er vandaag op de wachtlijsten per prioriteitengroep?
- b) Hoelang staan mensen ondertussen gemiddeld op de wachtlijsten per prioriteitengroep?
- c) Met hoeveel personen zijn de wachtlijsten per prioriteitengroep toe- of afgenomen tegenover januari 2023?
- d) Graag een inschatting van het budget dat nodig is om alle wachtenden een PVB te geven. Graag ook met onderscheid per prioriteitengroep.
- e) Welke maatregelen zal de minister nemen om de wachtlijsten weg te werken?

2. Betreffende de wachtlijst voor een PAB:

- a) Hoeveel kinderen en jongeren staan er vandaag op de wachtlijst?
- b) Hoelang staan kinderen en jongeren ondertussen gemiddeld op de wachtlijst?
- c) Met hoeveel personen is de wachtlijst toe- of afgenomen tegenover januari 2023 en 2022?
- d) Graag een inschatting van het budget dat nodig is om alle wachtenden een PAB te geven.

- e) Welke maatregelen zal de minister nemen om de wachtlijsten weg te werken?
3. Betreffende de wachtlijsten voor multifunctionele centra:
- a) Hoeveel mensen staan er vandaag op de wachtlijst?
 - b) Hoelang staan mensen ondertussen gemiddeld op de wachtlijst?
 - c) Met hoeveel personen is de wachtlijst toe- of afgenomen tegenover januari 2023 en 2022?
 - d) Graag een inschatting van het budget dat nodig is om de wachtlijst voor een multifunctioneel centrum weg te werken.
 - e) Welke maatregelen zal de minister nemen om de wachtlijsten weg te werken?
4. Kan de minister een inschatting maken van het budget dat nodig is om de wachtlijsten volledig weg te werken voor alle personen met een handicap?
5. Graag een overzicht van het aantal bijkomende mensen die in totaal geholpen werden in 2023 en het totaalaantal mensen dat een aanvraag indiende.
6. Graag een overzicht met een inschatting van mensen die een budget zullen krijgen in 2024 en hoeveel aanvragen men verwacht voor een budget.
7. Wat vindt de minister van een voorstel van PVDA om een budget van 756 miljoen euro vrij te maken om zo iedereen die er na onderzoek nood aan heeft een budget voor ondersteuning te kunnen geven?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 234 van 5 februari 2024

van **LISE VANDECASTEELE**

1. Persoonsvolgende budgetten:

- a. In het halfjaarverslag van het VAPH vindt u het meest recent gepubliceerde cijfer van de wachtlijst (<https://extranet.vaph.be/jaarverslag/2023-eerste-jaarhelft/pages/26/>).
- b. Met het zorginvesteringsplan werd als doelstelling een maximale wachttijd van 18 maanden geformuleerd voor wachtenden in prioriteitengroep 1. Tot op vandaag werd die doelstelling gerealiseerd en werden zelfs nog sneller dan binnen de 18 maanden bijkomend persoonsvolgende budgetten ter beschikking gesteld. In februari werd aan alle mensen met een toewijzingsdatum en prioriteringsdatum voor 31.12.2023 een PVB ter beschikking gesteld. De wachttijd voor mensen in PG 2 en PG 3 vindt u terug op de pagina in het jaarverslag vermeld in vraag 1a.
- c. De evolutie van de wachtenden in de prioriteitengroepen vindt u terug in het jaarverslag: <https://extranet.vaph.be/jaarverslag/2022/pages/54/>. Een aanvulling van de cijfers over 2023 wordt gepubliceerd eind mei / begin juni van dit jaar.
- d. Op 30.09.2023 was dit de kostprijs:

PG	Totaal euro
EEN	12 miljoen euro*
TWEE	281,3 miljoen euro
DRIE	320,2 miljoen euro
Eindtotaal	613,6 miljoen euro

* Dit werd inmiddels reeds ter beschikking gesteld.

De wachtlijst is echter een dynamisch gegeven. Het VAPH maakt een meerjarenanalyse op waarin ze de kostprijs inschatten om de huidige vragen en de toekomstige vragen in de komende legislatuur (2025-2029) binnen het huidig beleid te beantwoorden. Deze cijfers zullen binnenkort toegelicht worden in de commissie welzijn.

- e. In prioriteitengroep 2 werden deelbudgetten gegeven. Het begeleidend onderzoek dat hiermee gepaard gaat, gaat zijn laatste fase in. Ik zal de onderzoeksresultaten bestuderen.

Er werd in 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de gebruikte en benodigde ondersteuning in prioriteitengroep 3. Hieruit bleek dat er bij veel wachtenden in PG 3 nood is aan praktische hulp. Op basis daarvan is het VAPH een vervolgonderzoek gestart dat zich richt op het huidige gebruik en bijkomende nood aan praktische hulp enerzijds maar ook het gebruik en de kennis en eventuele drempels van de diensten thuiszorg.

2. Persoonlijke assistentiebudgetten:

- a. 1289
- b. 509 dagen
- c. In februari 2023 stonden er 1478 kinderen en jongeren te wachten ten opzichte van 1289 kinderen en jongeren in februari 2024. De wachtlijst is dus met 189 kinderen en jongeren afgenomen.
- d. Op basis van de huidige cijfers bedraagt dit 53.141.402 euro. De evolutie van de kostprijs van de wachtlijst PAB wordt meegenomen in de meerjarenanalyse van het VAPH.
- e. Er werden 41,6 miljoen bijkomende middelen geïnvesteerd in PAB in de huidige legislatuur. Met deze middelen konden in eerste instantie alle kinderen en jongeren met een prior dossier een PAB krijgen. Daarnaast werd de wachttijd ingekort tot ongeveer 3,5 jaar. Het aantal budgethouders in deze legislatuur is hierdoor meer dan verdubbeld. Op 30.09.2023 zijn er 1942 budgethouders PAB. Aan de start van de legislatuur, 31.12.2018, waren dit nog 879 budgethouders.

De toekomstige inzet van middelen en afbouw van de wachtlijsten, zal afhankelijk zijn van de beslissingen van de volgende Vlaamse Regering.

3. Multifunctionele centra:

- a. Op 02/02/2024 waren er 2445 jongeren aan het wachten op verblijf voor minderjarigen met een handicap.
- b. Op 02/02/2024 staan de jongeren gemiddeld 664 dagen te wachten.
- c. Op 01/01/2024 stonden er 2407 jongeren te wachten op verblijf voor minderjarigen met een handicap. Op 01/01/2023 stonden er 1927 jongeren te wachten op verblijf voor minderjarigen met een handicap. Het aantal wachtenden is het afgelopen jaar dus toegenomen met 24,91%.
- d. Het VAPH maakt een meerjarenanalyse op waarin een raming van de kostprijs gemaakt wordt om de huidige vragen en de toekomstige vragen in de komende legislatuur (2025-2029) binnen het huidig beleid te beantwoorden.
- e. In kader van het Crisis- en Investeringsplan Jeugdhulp is er een gevoelige uitbreiding van 16,6 miljoen euro van de capaciteit van multifunctionele centra (meer verblijf 7/7 mogelijk, meer schoolvervangende opvang, meer crisisverblijf, meer begeleiding en ontwikkeling van intersectorale crisisopvang samen met de collega's van de federale overheid en Opgroeien). Deze uitbreidingsmiddelen worden kortelings toegekend wat effect zal hebben op het aantal wachtenden. Daarnaast werd er in kader van de overdracht van de internaten GO en de MPIGO's naar welzijn 15 miljoen euro extra middelen geïnvesteerd in de MFC's.

De toekomstige inzet van middelen en afbouw van de wachtlijsten, zal afhankelijk zijn van de beslissingen van de volgende Vlaamse Regering.

- 4. Hiervoor verwijs ik naar de cijfers van de meerjarenanalyse die nog dienen voorgesteld in de commissie Welzijn.
- 5. Deze cijfers zijn op dit ogenblik nog niet geconsolideerd. Ze zullen gepubliceerd worden in het jaarverslag van het VAPH van 2023 eind mei/begin juni 2024.

6. Voor PAB ramen we ongeveer 310 nieuwe toekenningen in 2024. Voor PVB ramen we het totaal aantal terbeschikkingstellingen op ongeveer 3370 in 2024. Dit zijn zowel de automatische toekenningen (2653) als de terbeschikkingstellingen in de prioriteitengroepen (717).
7. Ik moedig de komende Vlaamse Regering zeker en vast aan om te blijven investeren in de sector voor personen met een handicap. Wat betreft het benodigd bedrag om in de komende legislatuur aan alle vragen tegemoet te komen, verwijs ik naar de toelichting in de commissie Welzijn met betrekking tot de meerjarenanalyse van het VAPH.